

ktoré sa odohrali od roku 1860 (Berlín) až do roku 1931 (Lübeck). V medzivojnovom Československu sa Nemecké právnické zjazdy konali od roku 1921 až do roku 1938, a to v mestách ako napr. Karlove Vary, Brno, Liberec, Teplice-Šanov, Cheb či Jablonec. Ich účastníkmi boli okrem sudetských Nemcov aj občania Rakúskej republiky a Nemeckej ríše, k významným propagátorom zjazdov patrili prof. Robert Mayr-Harting (1874 – 1948) a doc. Johann Jarolim (1855 – 1937). K právnickým organizáciám nemeckej menšiny v ČSR patrili Ständige Vertretung des Deutschen Juristentages in der Tschechoslowakei, Juristische Gesellschaft in Troppau, Deutscher Advokatenverein in Brünn, či Deutsche Juristische Gesellschaft (Prag).

Ako posledný v poradí odznel príspevok poľskej advokátky a šéfredaktorky časopisu poľskej advokácie Palestra Ewy Stawickej prednesený JUDr. et PhDr. Stanislavom Balíkom, Ph.D., s názvom *Andrzej Rościszewski*. Advokát Andrzej Rościszewski sa narodil v rodine šľach-

tického pôvodu v roku 1930. Z právnických štúdií bol v čase komunistického režimu pre svoj triedny pôvod vylúčený a zamestnal sa v priemysle. Po doštudovaní na Právnickej fakulte Varšavskej univerzity pracoval najskôr na magistráte Varšavy, od roku 1957 však po vykonaní advokátskych skúšok pôsobil ako advokát. Od zloženia kapitánskych skúšok v roku 1964 sa zúčastnil viacerých zámorských plavieb na vysokorýchlostných jachtách. Po spoločenských zmenách v roku 1989 sa stal prvým predsedom (dekanom) Advokátskej komory vo Varšave (do roku 1995) a ako jediný poľský právnik obdržal za svoju angažovanosť v cirkevnej oblasti od pápeža Rad svätého Silvestra. Andrzej Rościszewski zomrel v roku 2019.

Po skončení konferencie sa väčšina prítomných zúčastnila vernisáže výstavy *Advokáti proti totalite* v Študijnej a vedeckej knižnici Plzenského kraja.

**Rudolf Manik\***

\* JUDr. PhDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, advokát.

## Správa z II. ročníka konferencie o pozemkovom práve

Pozemkové vlastníctvo sa v Slovenskej republike dlhodobo vyznačuje mimoriadnou mierou rozdrobenosti majúcej negatívny dosah na využitie pozemkov, či už na poľnohospodárske účely, účely lesného hospodárstva alebo účely výstavby. Obdobne negatívny dopad na využitie pozemkov má v Slovenskej republike z historických dôvodov hojná existencia pozemkov s neznámym alebo nezisteným vlastníkom. Je preto prirodzené, že tieto fenomény a pozemkové vlastníctvo vôbec pútajú pozornosť odbornej verejnosti, a že sú predmetom odborných konferencií (ako napr. I. ročník konferencie o pozemkovom práve z roku 2021 s témou *Analýzy a trendy v pozemkových úpravách, či Bratislavské právnické fórum 2022. Sekcia správneho práva – Vlastník pozemku ako sub-*

*jekt administratívno-právnych vzťahov*). Jedna z konferencií venovaných vyššie zmieneným fenoménom sa pod názvom II. ročník konferencie o pozemkovom práve uskutočnila dňa 25. 11. 2022 na pôde Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej aj len „Právnická fakulta“). Hlavnými témami tejto konferencie boli pozemky neznámych a nezistených vlastníkov, verejné obstarávanie v procese pozemkových úprav a pozemkové úpravy vo vybraných štátoch Európskej únie. Samotná konferencia bola usporiadaná v rámci projektu č. APVV-19-0494 – *Efektívne pozemkové úpravy*.

Konferenciu otvoril prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc. V krátkom prejave privítal prítomných a v stručnosti načrtnul program konfe-

rencie, vrátane zmienky o dôvode voľby tematického zamerania konferencie. Následne prítomných privítal aj doc. JUDr. Eduard Burda, PhD., dekan, ktorý zároveň poukázal na posun v mieste výučby predmetu pozemkové právo za ostatných desať rokov na Právnickej fakulte a tiež prejavil radosť z toho, že sa tému pozemkového práva podarilo postaviť do roviny spolupráce akademickej obce s praxou.

S prvým odborným príspevkom v sekcii A venovanej téme pozemkov neznámych a nezistených vlastníkov vystúpila doc. JUDr. Alexandra Löwy z Katedry občianskeho práva Právnickej fakulty. Vo svojom príspevku sa venovala občianskoprávnym aspektom pozemkov neznámych a nezistených vlastníkov, pričom sa zmienila o upustení od intabulačnej základy zápisov do pozemkových kníh v minulosti ako o jednej z príčin evidovania pozemkov s neznámym alebo nezisteným vlastníkom.

V ďalšom príspevku Ing. Martin Kováč, štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej aj len „ministerstvo pôdohospodárstva“), poukázal na komplexné funkcie pôdy a využitie pozemkov na účel regeneratívneho poľnohospodárstva a ekologickej stability.

Problemátike pozemkov neznámych a nezistených vlastníkov v intravilánoch obcí sa venovali Mgr. Ing. Xénia Domaracká, PhD., odborná expertka zo Združenia miest a obcí Slovenska, a Ondrej Snopko, starosta obce Hiaďel.

JUDr. Róbert Jakubáč, PhD., z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vo svojom príspevku o oprave chyby v katastrálnom operáte konštatoval, že tento právny inštitút môže prispieť k odstráneniu evidovania neznámych alebo nezistených vlastníkov pozemkov v katastri nehnuteľností len vo veľmi obmedzenej miere. V rámci výkladu poukázal na to, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte je správnym konaním a teda konaním nesporovým, t. j. konaním, v rámci ktorého nie je možné rozhodnúť sporné vzťahy medzi fyzickými osobami a právnickými osobami. Taktiež uviedol, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte nepredstavuje lacnejšiu

a relatívne rýchlejšiu alternatívu k civilnému sporovému konaniu o určenie práva k nehnuteľnosti.

Po krátkej prestávke nasledovali príspevky doc. JUDr. Lucie Palšovej, PhD., z Katedry práva, Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, ktorá sa venovala otázkam pozemkov neznámych a nezistených vlastníkov v poľnohospodárstve, a PhDr. Oľgy Hodálovej z Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike, ktorá sa venovala židovským pozostalostiam strateným v pozemkoch neznámych a nezistených vlastníkov.

Českú právnu úpravu pozemkov neznámych a nezistených, resp. nedostatočne identifikovaných vlastníkov a skúsenosti s jej aplikáciou predstavil Ing. Petr Klenica z českého Štátneho pozemkového úradu. V podmienkach českej právnej úpravy ide o neznámeho vlastníka pozemku, ak v katastri nehnuteľností chýbajú o vlastníkovi akékoľvek informácie a o nedostatočne identifikovaného vlastníka, ak chýbajú dôležité informácie k jednoznačnej identifikácii vlastníka ako napríklad dátum narodenia alebo adresa.

S posledným (a zrejme najočakávanejším) príspevkom v sekcii A vystúpili JUDr. Ľudovít Máčaj, PhD., a Mgr. Maroš Pavlovič, PhD., LL.M., z Katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty, ktorí prezentovali východiská návrhu zákona o aktualizácii pozemkového vlastníctva a o pozemkoch neznámych a nezistených vlastníkov. V rámci prezentácie spomenuli vydanie predbežnej informácie k návrhu predmetného zákona (č. legislatívneho procesu Pl/2022/109). Ďalej uviedli, že pri tvorbe návrhu tohto právneho predpisu je potrebné rešpektovať ústavnoprávne predpoklady zásahov do vlastníckeho práva. K prechodu vlastníckeho práva z neznámych a nezistených vlastníkov pozemkov na štát by v intenciiach právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky prezentovaného v náleze z 22. 8. 2006, sp. zn. PL. ÚS 11/05 dochádzalo rozhodnutím príslušného správneho orgánu. Pokiaľ ide o časový aspekt ochrany vlastníckeho práva neznámych a nezistených vlastníkov pozemkov, resp. ich právnych

nástupcov, uvažuje sa o lehote 10 rokov na obnovu konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie o prechode vlastníckeho práva z neznámych a nezistených vlastníkov pozemkov na štát, t. j. o lehote identickej s lehotou na vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

Odborná časť konferencie po obedňajšej prestávke pokračovala panelovou diskusiou za účasti JUDr. Samuela Vlčana, ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Bc. Emila Macha, predsedu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, JUDr. Martina Maliara, generálneho riaditeľa sekcie civilného práva Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Ing. Vladimíra Uhlíka z Komory pozemkových úprav Slovenskej republiky. Z metodologického hľadiska mala panelová diskusia, ako to poznamenal jej moderátor Mgr. Maroš Pavlovič, PhD., LL.M., podobu pološtruktúrovaného rozhovoru. Prvá otázka v rámci panelovej diskusie bola zo strany moderátora adresovaná JUDr. Samuelovi Vlčanovi a týkala sa vplyvu existencie pozemkov neznámych alebo nezistených vlastníkov na činnosť ministerstva pôdohospodárstva. Vo svojom prejave a reakcii na túto otázku JUDr. Samuel Vlčan uviedol, že problematika pozemkového práva a rozdrobenosti pozemkového vlastníctva je pre ministerstvo pôdohospodárstva kľúčová. Následne zasadil problematiku existencie pozemkov s neznámym a nezisteným vlastníkom do širšieho kontextu ekologických a poľnohospodárskych súvislostí. Predmetom panelovej diskusie bola (okrem iných) aj otázka, či je možné diferencovať medzi ochranou zistených vlastníkov na jednej strane a ochranou neznámych a nezistených vlastníkov na druhej strane. V rámci panelovej diskusie bolo konštatované, že priestor, v ktorom sa v súvislosti s problematikou pozemkov neznámych a nezistených vlastníkov pohybuje, je vymedzený na jednak silnou ochranou vlastníckeho práva garantovanou ústavou, jed-

nak záväzkami vyplývajúcimi z vlastníctva, keď aj ústava konštatuje, že vlastníctvo zaväzuje. Panelová diskusia pekne ilustrovala potrebu spolupráce odborníkov na určitú vecnú problematiku a právnikov pri hľadaní legislatívneho riešenia určitého javu v spoločenských vzťahoch.

Na panelovú diskusiu nadväzovalo rokovanie v sekcii B venovanej téme pozemkových úprav vo vybraných štátoch Európskej únie. Tematický záber konferencie sa tak posunul k problematike rozdrobenosti pozemkového vlastníctva a k „následným“ opatreniam, ktorými zákonodarca reaguje na rozdrobenosť pozemkového vlastníctva, a to optikou právnej úpravy pozemkových úprav vo vybraných štátoch Európskej únie.

Zostáva len veriť, že Právnická fakulta zotrvá pri organizovaní konferencií na tak spoločensky dôležitú tému, akou je pozemkové vlastníctvo v jeho najrozmanitejších aspektoch, a že zachová aj (v podstate ideálny) formát pozostávajúci z odborných príspevkov nielen zástupcov právnickej obce (či už z oblasti akademickej alebo aplikačnej práce), ale aj širšej odbornej verejnosti, panelovej diskusie (za účasti ministra pôdohospodárstva a eventuálne do budúcnosti aj predsedu Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky) a odborných príspevkov analyzujúcich zahraničné právne úpravy zvoleného aspektu pozemkového vlastníctva. Taktiež zostáva len veriť, že konferencie, akou bol aj II. ročník konferencie o pozemkovom práve uskutočnený na pôde Právnickej fakulty dňa 25. 11. 2022, prispievajú k nárastu „popularity“ témy pozemkového vlastníctva na stránkach našich odborných právnych časopisov a predovšetkým k skvalitňovaniu právnej úpravy pozemkového vlastníctva v Slovenskej republike.

**Róbert Jakubáč\***  
**Ľubomíra Šoltysová\*\***

\* JUDr. Róbert Jakubáč, PhD. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.

\*\* Mgr. Ľubomíra Šoltysová. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.